

TIPY

ium 1704 nahrávající

..., dirigent a umělecký vedoucí Collegia 1704.

FOTO MAFRA - MICHAL KAMARÝT

nevystupovala v operním Ta má na kontě skvělou Al-nahrála v loňském roce s diríkem Minkowským. n Vocale 1704 se podílí též brněnské premiéře opery as Henryho Purcella. Na pře-května 2026 se, opět v Brně, kviera a pět repríz Händelovy Collegiem 1704 a Václavem o dirigentem a Martinem Gla-řežisérem této inscenace. 2027 čeká Collegium dlouho produkční projekt *Don Gio-ganga* Amadea Mozarta. Ten opět brněnské Národní diva-lupráci s Théâtre de Caen áâtre de Luxembourg. Obsa- opět hvězdne: Luigi De Do-

nato, Krystian Adam, Kateryna Kasper, Mirella Hagen. Režii by měl mít Petr For-man. Pro obdivovatele komornějších žánrů je připravena sezona ve vršovickém Vzle-tu. Ta ovšem začíná až v lednu, kopíruje kalendářní rok a není zatím úplná. Měly by se zde opět objevit spřátelené soubory, které často vedou jednotliví členové Collegia, případně skvělí instrumentalis-té i zpěváci, například německá hobojist-ka Xenia Löffler na březnovém koncertě, švýcarská houslistka Leila Schayegh za doprovodu Václava Lukse u cembala či kontratenorista Maayan Licht, který vy-stoupil jako cherubín ve *Figarově sva-tbě*, na níž Collegium v Brně též spolupra-covalo. Jubilejní sezona bude vskutku velkolepá.

SLEDNÍ SLOVO

ca a do dne

ím životě jsem zažil dvě obdo-ředno skončilo špatně, druhé to léta šedesátá a léta osmde-případech druhá půle. Něco asi prožívaly v uplynulých chlovly zástupy z Václaváku. ? si představuji, co se stane Především to nedopadne tak, jak by si přály. To by mu-mura ministerský předseda, inistr zahraničí, Vidlák na měně za určité sestavy pla- u otevřít nebesa a na výsluní figury doposud vegetující amentním přítmi, leckdy až vládné radost v zapadlých vitne naděje, že uličky se pro-áry vedoucí k pákám moci. átak nedopadne. Odchod do sne na 60 let, zlovolné banky vádět 90procentní daň ze zis-me v Evropské unii a nepro-lum. Ani ta nenáviděná Čes-nebude sloučena s nenávidě-rozhlasem. Předvolební prá-postavené projekty naráží na

tvrdou realitu. Proto se těším na změnu tónu. Nenastane hned. Za půl roku ale už bude silně patrný. O čem budou sarkas-tická deepfake videa? Předvedou Kateři-nu Konečnou při výplatě diet v europarla-mentu? Začne Xaver Veselý s Petrem Holcem stahovat z kůžky Karla Havlíčka a napínat Alenu Schillerovou na skřípec, až budou titi dva ministři (těžko tomu uniknou) dělat v podstatě totéž, co dělali ministři Fialovy vlády, protože se v téhle zemi nic jiného dělat nedá? Jó, to se to te-pal Rakušan s šifrovaným telefonem v ruce... Chápu, že si za tuhle úvahu koleduju o výprask prakticky ze všech azimutů. Ale ani výprask mi nezkazí škodolibé po-těšení, jaké mě čeká, až do roka a do dne budu čist Vidlákovy kydy.

ONDŘEJ NEFF

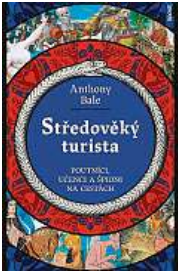
Harfistka zahájí festival

Podzimní část letošní přehlídky JazzFestBrno zahájí americké The Brandee Younger Trio. Už samotný fakt, že v jeho čele stojí afroamerická hráčka na koncertní harfu, by mohl teoreticky stačit k tomu, považovat je za naprosto unikátní formaci. Ale to bychom byli příliš povrchní. Nejde zdaleka jen o netypický zvuk, nýbrž prostě o jedinečnou hudbu jako takovou. Brandee Younger hudbu vystudovala a už na škole spolupracovala s velkými hvězdami jazzu, ale i hip hopu. Od poloviny nultých let se její jméno objevuje v tirážích desek a její vstup do velkého nahrávacího světa se datuje rokem 2021 a albem Somewhere Different. Z něj také pochází její první nominace na cenu Grammy. Následující a zatím poslední album Brand New Life jí vyšlo u stejného vydavatelství v roce 2023. **Ondřej Bezr**

The Brandee Younger Trio, Cabaret des Péchés, Brno, 5. října.

Mezi skutečností a snem

Cestování není jen fenomén naší doby. Cestopisy a cestovní průvodce známe už ze starověku a docela dost se jich zachovalo i ze středověku. Právě jim se věnuje ve své knize Středověký turista anglický historik Anthony Bale. Ukazuje, jak se středověký turista a cestovatel lišil od toho současného směšováním imaginárních věcí s těmi, které skutečně viděl, ale jak byl zároveň stejný. Klouzal, jako současní turisté, po povrchu, byl závislý na průvodcích, i když jim občas nevěřil, zajímal ho popis ubytování a jeho kvalita a důležité pro něj byly rady ohledně cest, měn i nákupu suvenýrů. Změnilo se od té doby, kromě víry v zázraky a bájně tvory, vůbec něco? **Marek Hudema**

Anthony Bale: Středověký turista. Poutníci, učenci a špióni na cestách. V překladu Marka Sečkaře vydalo nakladatelství Host, Brno 2025. 424 stran.

Svět před sto lety

Dnes již zapomenutý geograf Jiří Daneš se v roce 1920 pavilb do Austrálie, aby tam zastával úřad prvního československého konzula. A celou cestu fotografoval, stejně jako na zpáteční cestě, na tichomořských ostrovech, v Japonsku a Kanadě. Zajímala ho exotická příroda i lidé a jeho zvyky. Tyto fotky pak byly po léta uloženy v Archivu Akademie věd ČR, který však poškodila povodeň v roce 2002. Přesto se řadu zatopených fotografií podařilo zachránit, znovu je zařadit do sbírky a nakonec i vydat. **David Lancz**

Petra Tomsová Brandejsová, Tomáš W. Pavlíček: Cesta kolem světa. Zatopený fotografický deník Jiřího Viktora Daneše. Vydalo nakladatelství Academia, Praha 2025. 216 stran.

Zdroje v Pragovce

Galerie Pragovka v bývalé továrně ve Vysočanech se vyvíjí. Od romantické éry, kdy tam ještě voněl strojní olej, k fungující organizaci. A protože začal čtvrtý kvartál, v Pragovce začal čtvrtý letošní blok výstav – na téma zdroje. Obrázek si uděláte už podle hlavní skupinové akce Breaking the Course of the European Boomerang, zaměřené na otázku, „jak čelit rostoucí nerovnosti v Evropě, aniž by se společnost vracela k imperialismu“ (konkurence může uspořádat totéž s dovětkem „aniž by se společnost vracela k socialismu“). Toto doprovázejí výstavy finské fotografky Vilmy Leino (Blueberry Fields), sochaře Václava Litvana (Vzduch, voda, Malý a Velký vůz) a Maud Kotasové (Živý nás nedostanou), reflektující zkušenost ztracení kulturního, lidského i společenského. Takže hezký podzim v Pragovce. **Zbyněk Petráček**

Blok výstav na téma zdroje. Pragovka Gallery, Praha. Do 14. 12.

20. století s Matejčou

Nemůžu psát domácí úkol, mám jiné povinnosti... Prokofjevovy a Šostakovičovy houslové koncerty patří k základnímu repertoáru 20. století, jejich nahrávky existují možná stovky, je tedy odvážné, když se mladý interpret pustí do jejich nahrávání. Danielu Matejčovi odvaha nechybí, vždyť u Supraphonu debutoval v roce 2023 sólovými sonátami Eugena Ysaye, které vyšly ve stejné době, kdy je vydala světoznámá Hilary Hahnová. A mladý houslista obstál, proto není důvod nesaňnout po novince, na které jej podpořil Symfonický orchestr ČRo, vedený Tomášem Netopilem. Poslechněte si, jak dila interpretuje mladá krev. **Martin Zvěřina**

Dmitrij Šostakovič – Houslový koncert č. 1 a moll op. 77, Sergej Prokofjev – Houslový koncert č. 1 D dur op. 19; Daniel Matejčka – housle, Symfonický orchestr Českého rozhlasu, dirigent Tomáš Netopil. Supraphon 2025.

Irgun, Hamás, Lechi

Co bude za týden? Nevíme. Kdyby všechno klaplo, pokusili bychom se popsat skutečné vítěze voleb. Nikoli vítěznou partaj, nikoli vítěznou koalici, ale voliče, kteří získali silné, nečekané či zcela nové zastoupení v parlamentu. Voliče, jejichž hlas bude v následujících letech rozhodující pro směřování celé země. Ohlédneme se také za dvěma roky války Izraele s teroristickým hnutím Hamás, války, během níž se židovský stát dostává do čím dál větší mezinárodní izolace. „Státy silou vznikají a silou se udržují. Některé dokonce vznikají terorem, jako třeba Izrael. Byl to židovský terorismus, který Brity donutil, aby se stáhli z Palestiny,“ připomíná Karel Černý z FSV UK. **Petr Kamberský**

K vašim rukám od časného rána 11. října